

मुंबई

■ वर्ष १ ■ अंक ३४ ■ मंगळवार दि. ७ जुलै २०२६ ■ मुल्य ३ रुपये ■ पुष्ठे ४

■ RNI No.- MHAR/26/A4530 ■ Postal Regn. No. AKL DN/283/2024-2026

http://epaper.citynewssuperfast.com

» थोडक्यात

सियाचे चार

महिन्यांपूर्वीच झाले

होते चेतनसोबत लग्न!

पुणे : पुणे : लोहगड हत्या प्रकरणातील मुख्य संशयित आरोपी सिया गोयल आणि तिचा प्रियकर चेतन चौधरी यांच्याबाबत एक खळबळजनक माहिती समोर आली आहे. या दोघांनी चार महिन्यांपूर्वीच गुपचूप लग्न उरकले होते, असा दावा पोलिसांनी केला असल्याची माहिती सूत्रांकडून मिळाली आहे. पोलिसांनी आरोपींच्या मोबाईलमधील व्हॉट्सअॅप चॅटची तपासणी केली असता, त्यातून मिळालेल्या पुराव्यांच्या आधारे हा मोठा दावा करण्यात आला आहे. तपासादरम्यान सिया आणि चेतन यांनी चार महिन्यांपूर्वीच गुपचूप विवाह केला असल्याचे पोलिस तपासात निष्पन्न झाल्याचा दावा करण्यात आला आहे. त्या दोघांनी कुटुंबीयांपासून लपवून लग्न केलं होतं, असेही तपासात समोर आले आहे. हा विवाह केतन आणि सिया यांच्या १९ फेब्रुवारी रोजी झालेल्या साखरपुड्याच्या आसपासच झाला असावा, असा प्राथमिक अंदाज आहे. मात्र हे गुपचूप लग्न नेमकं साखरपुड्याच्या आधी झालं की नंतर, हे स्पष्ट झालेलं नाही.

अकोला पालिकेत कोट्यवधींचा 'सफाई घोटाळा' !

प्रतिनिधी

दि. ७ जुलै

अकोला : मनपातून संतापजनक प्रकार समोर आला आहे. मनपाच्या पडीक वॉर्डमध्ये दैनिक स्वच्छतेच्या नावाखाली तब्बल ६०० सफाई कामगारांच्या हक्काच्या पैशांवर डल्ला मारण्याचा मोठा कट उघडकीस आला आहे. हा काही लाखांचा निधी नसून कोट्यावधींचा निधी आहे. कंत्राटदार आणि मनपाच्या अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने चाललेल्या या महाघोटाल्यामुळे मनपात एकच खळबळ उडाली असून, संशयाच्या भोवऱ्यात अडकलेल्या कंत्राटदारांचे ८ ते १० कोटी रुपयांचे देयक रोखण्यात आले आहे. हे बिल मंजूर झाल्यास पालिकेचे अनेक बडे मासे आणि वरिष्ठ अधिकारी थेट तुरुंगाच्या दारात पोहोचण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. या सर्व प्रकरणात कामगारांची नियुक्ती करणारी यंत्रणा मनपा आहे व आयुक्त त्याचे सर्वेसर्वा आहेत. असे असताना त्यांच्यावर या विषयीची जबाबदारी निश्चित होते.

वरिष्ठ अधिकाऱ्यांचे धाबे दणाणले

कागदावर ६०० कामगार गायब किती ?

» मिळालेल्या खात्रीशीर माहितीनुसार, महापालिकेच्या ५१ वॉर्डमध्ये स्वच्छतेचे काम करण्यासाठी ५१ कंत्राटदार नेमण्यात आले आहेत. प्रत्येक कंत्राटदाराने १२ कामगार लावणे बंधनकारक आहे. म्हणजेच एकूण ६०० पेक्षा जास्त कामगार रोज काम करणे अपेक्षित होते. मात्र, प्रत्यक्षात हे कामगार जागेवर नसतात. पडीक वॉर्डात फक्त 'बोगस कामगार' दाखवून केवळ शासकीय तिजोरी लुटण्याचा आणि खोटी बिलं लाटण्याचा काळा धंदा सुरू होता. या सहाशे कामगारांची साधे नाव महापालिकेत नाही. इतकेच काय तर त्यांचे आधार कार्ड, पॅन कार्ड, बँक खाते यांचा कुठलाही तपशील नाही. त्यामुळे सहाशे कामगारांपैकी किती कामगार प्रत्यक्षात काम करत आहे असा प्रश्न उपस्थित होतो.

600 कामगारांच्या पैशांवर डल्ला मारण्याचा कट; 8 कोटींची बिले रोखली !

पीएफ आणि कामगार न्यायालयाच्या चौकशी पत्राने मनपात खळबळ

८ कोटींची बिलं अडकली; आयुक्तांवर दबाव ?

» घनकचरा व्यवस्थापनासाठी १५ व्या वित्त आयोगाकडून महापालिकेला १७ कोटी रुपयांचा निधी प्राप्त झाला आहे. यातील माहे मे २०२५ पासूनची कंत्राटदारांची ७ महिन्यांची जवळपास ८ कोटींची देयके प्रलंबित आहेत. हा निधी कंत्राटदारांना आंदण देण्यासाठी वरिष्ठ पातळीवरून प्रचंड हालचाली सुरू होत्या, मात्र घोटाळा उघडकीस आल्याने आणि पीएफ कार्यालय, कामगार कार्यालय तसेच ई.एस. आय.सी. कार्यालयाने थेट चौकशीचे पत्र पाठवल्यामुळे महापालिका प्रशासनाचे धाबे दणाणले आहेत. कायदेशीर कचाट्यात अडकण्याच्या भीतीने सध्या ही कोट्यावधीचे बिलं रोखून धरण्यात आली आहेत. इतकेच नाही तर महासभेच्या ठरावानंतर प्रशासनाने ठराव मंजूर केला नाही. त्याच बरोबर नव्या कंत्राटदारासाठी निविदा काढली नाही.

भविष्यातील कंत्राटात नियम लागू

» मुळात ५१ पडीक प्रभागात एकच ठेका काढण्याची गरज होती. पण, तसे झाले नाही. वेगवेगळे ५१ कंत्राटदार नेमल्याचे दाखविले जात आहे. पण, या ५१ कंत्राटदारांचे कागदपत्रे तपासण्याची गरज आहे. इतकेच नाही तर या पूर्वी कंत्राटदारांना कामगारांच्या हक्काचे पैसे नियमानुसार संबंधित विभागाकडे टाकावे लागतील. पण, साठी खरोखर कामगार असावे लागतील. ते नसल्याने भविष्यातील टेंडर काढताना पीएफ, कामगार कल्याण निधी, इ एस आय सी चा निधी कंत्राटदारांना द्यावा लागेल असा दावा आरोग्य निरीक्षक प्रशांत राजुरकर यांनी केला आहे. महासभेने नव्याने घेतलेल्या ठरावाकडे प्रशासनाने का डोळेझाक केली याची विचारणा आता होत आहे.

आरोग्य निरीक्षकांचा 'जिओटॅग' चा दावा फोल ?

» या संपूर्ण प्रकरणावर आरोग्य निरीक्षक प्रशांत राजुरकर यांनी सारवासारव करण्याचा प्रयत्न केला. 'एकही कामगार गैरहजर असला तर आम्हाला जिओटॅग असलेले फोटो मिळतात आणि आम्ही ५०० रुपये प्रति कामगार दंड करतो,' असा दावा त्यांनी केला. मात्र, 'नेमके किती कामगार गैरहजर होते आणि किती दंड ठोकला?' याची कोणतीही ठोस आकडेवारी राजुरकर यांना देता आली नाही. प्रशासक राज नंतर महासभेने ठराव घेतल्यानंतर जुनेच ठेकेदार कार्यरत असल्याचा अफलातून दावा आरोग्य निरीक्षकांनी केला आहे. म्हणजे त्यांनी महासभेच्या ठरावाकडे प्रशासनाने दूर्लक्ष केल्याचे चित्र आहे. गरिबांच्या हक्काच्या ८ कोटींवर डल्ला मारू पाहणार्या त्या ५१ कंत्राटदारांवर आणि त्यांना पाठीशी घालणार्या महापालिकेच्या 'त्या' बड्या अधिकार्यांवर फौजदारी गुहे दाखल होणार का ? अशी विचारणा आता होत आहे.

हक्काचा पैसा वळता केला नसल्याची माहिती

» या घोटाळ्याची व्याप्ती एवढी मोठी आहे की, कामगारांचा भविष्य निर्वाह निधी (इड), कामगार कल्याण निधी आणि ई.एस. आय.सी. (एएचए) चा कोट्यवधी रुपयांचा हक्काचा निधी संबंधित विभागांकडे जमाच करण्यात आलेला नाही. कामगारांच्या हक्काचा पैसा थेट कंत्राटदारांच्या घशात घालण्याची पूर्ण तयारी झाली होती. कामगार नियुक्त केले नाही, प्रत्यक्षात कामगार नाहीच. त्यामुळे नुसते कंत्राटदारच नाही तर महापालिकेचे अधिकारी देखील या सर्व प्रकरणात अडचणीत सापडणार आहे.

शरद पवार गट भाजपासोबत जाणार ?

प्रतिनिधी

दि. ७ जुलै

मुंबई : एकनाथ शिंदे यांच्या 'ऑपरेशन टायगर'मुळे महाराष्ट्राच्या राजकारणात उडालेली खळबळ शांत होत असतानाच आता राजकीय वर्तुळात आणखी एक महत्त्वाची घडामोड घडण्याचे संकेत मिळत आहेत. राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे माजी प्रदेशाध्यक्ष जयंत पाटील आणि भाजपचे वरिष्ठ नेते विनोद तावडे या दोघांची मुंबईतील एका पंचतारांकित हॉटेलमध्ये बैठक पार पडल्याची माहिती समोर

आली आहे.

सूत्रांच्या माहितीनुसार, विनोद तावडे आणि जयंत पाटील यांच्या बैठकीत राष्ट्रवादी काँग्रेस शरदचंद्र पवार पक्ष महायुतीत सहभागी झाल्यास पक्षाच्या वाट्याला काय येऊ शकत? याबाबत चर्चा झाल्याचे समजते. विनोद तावडे आणि जयंत पाटील यांच्यात चर्चा पार पडल्यानंतर जयंत पाटील आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचा एक वरिष्ठ नेता यांच्यातदेखील बैठक पार पडल्याची माहिती आहे. राष्ट्रवादी काँग्रेस शरदचंद्र पवार पक्ष सत्तेत येत असल्यास राष्ट्रवादी काँग्रेस

पक्षाची नेमकी भूमिका काय? असणार याबाबत चर्चा झाल्याची माहिती विश्वसनीय सूत्रांनी दिली. जयंत पाटील यांना संपर्क साधला असता त्यांनी विनोद तावडे यांच्याशी भेट झाल्याचा मान्य केले. मात्र, बैठकीत अनौपचारिक चर्चा पार पडल्याची माहिती त्यांनी दिली. अजित पवार ह्यात असताना दोन्ही राष्ट्रादींच्या विलीनीकरणची जोरदार चर्चा होती. दोन्ही पवारांचे पक्ष एकत्र आले असते तर ते एनडीए सोबत राहिले असते की इंडिया सोबत? हा प्रश्न अजित दादांच्या अपघाती निधनामुळे कायमचा

अशी फक्त चर्चा आहे. यात कोणतही तथ्य नाही. केंद्रात किंवा कोणत्याही नेत्यांबरोबर अशी चर्चा सुरू नाही. विरोधातील सक्षम पक्ष म्हणून, पवारांच्या मार्गदर्शनाखाली भाजपाविरोधात लढणारा पक्ष म्हणून महाराष्ट्र धर्माची भूमिका आम्ही मांडत आहोत

- रोहित पवार, आमदार

अनुत्तरित राहिला आहे. राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टी (शरदचंद्र पवार) गटाचे ९ आमदार व ८ खासदार आहेत.

अतिवृष्टीग्रस्तांना तातडीने मदत - महसूल मंत्री

प्रतिनिधी

दि. ७ जुलै

नागपूर : राज्यातील अतिवृष्टीमुळे झालेल्या नुकसानीचे पंचनामे तातडीने पूर्ण करण्याचे प्रशासनाला निर्देश देण्यात आले आहेत. कोणताही नुकसानग्रस्त मदतीपासून वंचित राहणार नाही, मुख्यमंत्र्यांच्या निर्देशानुसार नुकसानग्रस्तांना तातडीने मदत केली जाणार असून याची महसूल विभाग दक्षता घेईल, असा दावा महसूलमंत्री तथा नागपूर आणि अमरावती जिल्ह्याचे पालकमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी केला.

मंगळवारी नागपुरात ते प्रसारमाध्यमांशी बोलत होते. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी नुकतीच राज्यातील सर्व जिल्हाधिकारी, विभागीय आयुक्त आणि संबंधित विभागांच्या अधिकार्यांची बैठक घेऊन आपती व्यवस्थापनाचा आढावा घेतला. अतिवृष्टीमुळे झालेल्या नुकसानीचे तातडीने पंचनामे करण्याचे तसेच संपूर्ण प्रशासनाला सतर्क राहण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. जीवितहानी, वित्तहानी आणि इतर नुकसान टाळण्यासाठी आवश्यक उपाययोजना करण्याच्या

सूचनाही देण्यात आल्या आहेत. महसूल विभागाच्या माध्यमातून नुकसानग्रस्तांचे सर्वेक्षण पारदर्शक व अचूक पद्धतीने केले जाईल. कोणताही पात्र लाभार्थी नुकसान भरपाईपासून वंचित राहणार नाही, याची खबरदारी घेतली जाईल. तसेच एनडीआरएफ व एसडीआरएफच्या निकषांनुसार घरांची पडझड, खावटी आणि इतर तातडीच्या मदतीचे अनुदान २४ तासांच्या आत देण्याची तरतूद असून त्यानुसार शासन

कार्यवाही करत असल्याचे त्यांनी सांगितले.

राजभवनात जवानाने सर्व्हिस रिव्हॉल्वरने केली आत्महत्या

प्रतिनिधी

दि. ७ जुलै

मुंबई : मुंबईतील मलबार हिल येथील राजभवनात एक अत्यंत दुःखद घटना घडली आहे. राज्यपालांच्या निवासस्थानाच्या सुरक्षेसाठी तैनात असलेल्या राज्य राखीव पोलीस दलाच्या (एसआरपीएफ) एका जवानाने कर्तव्यावर असताना स्वतःवर गोळी झाडून आत्महत्या केली. या घटनेमुळे पोलीस दलात खळबळ उडाली आहे.

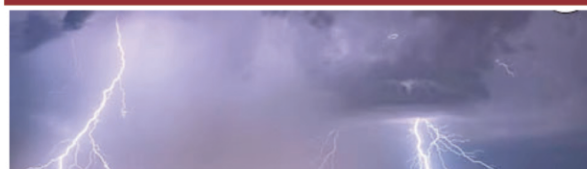
ही घटना राजभवन परिसरातील लोक भवन कॅम्पमध्ये पहाटे १:०० मृत जवानाची ओळख २६ वर्षीय कौस्तुभ सांगळे, पोलीस हवालदार (अनमलदार) अशी पटली आहे. कौस्तुभ मूळचा नाशिकचा असून तो कोल्हापूर येथील एसआरपीएफच्या ग्रुप १६ तुकडीत कार्यरत होता. राजभवनाची सुरक्षा राखण्यासाठी त्याची नुकतीच नियुक्ती करण्यात आली होती.

विदर्भात पाऊस पुन्हा धुमाकूळ घालणार!

प्रतिनिधी

दि. ७ जुलै

48 तासांत जोरदार पावसाची एन्द्री

सरी तीव्र होण्याची शक्यता हवामान तज्ज्ञांनी वर्तवली आहे. हवामान विभागाचे शास्त्रज्ञ प्रवीण कुमार यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, पुढील दोन ते तीन दिवस विदर्भातील वातावरण पावसासाठी अनुकूल राहणार आहे. विशेषतः गोंदिया आणि

अकोला, अमरावती आणि परिसरातील जिल्ह्यांमध्येही मध्यम ते जोरदार पावसाचा अंदाज व्यक्त करण्यात आला आहे. मागील काही दिवसांपासून विदर्भात पावसाने काहीशी विश्रांती घेतली असली, तरी आता पुन्हा पावसाचा जोर वाढण्याची चिन्हे दिसत आहेत. शेतीच्या दृष्टीने हा पाऊस लाभदायक ठरण्याची शक्यता असून, अतिवृष्टी होणाऱ्या भागांमध्ये मात्र खबरदारी घेणे आवश्यक असल्याचे हवामान विभागाने म्हटले आहे.

राम जन्मभूमी ट्रस्टचा कारभार शेगाव संस्थानकडे सोपवा!

माजी मंत्री सुबोध सावजी यांचे राष्ट्रपतींना पत्र

प्रतिनिधी

दि. ७ जुलै

बुलढाणा : अयोध्येतील राम मंदिरामधील दानासंदर्भातील अपहार प्रकरणात रोज नवे खुलासे होत असतानाच महाराष्ट्रातील एका माजी मंत्र्याने थेट देशाच्या राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांना पत्र लिहिलं आहे. या पत्रामध्ये अयोध्येतील राम मंदिराचा कारभार पाहणार्या श्री राम जन्मभूमी तीर्थक्षेत्र ट्रस्टचा कारभार शेगावच्या गजानन महाराज संस्थानकडे सोपवण्याची मागणी केली आहे.

गजानन महाराज संस्थान किंवा भारतीय लष्कराकडे श्री राम जन्मभूमी तीर्थ क्षेत्र ट्रस्ट कारभार सोपावावा, अशी मागणी सुबोध सावजी यांनी केली आहे. राम मंदिराच्या देणग्यांच्या गैरव्यवहारा संदर्भातील आरोपांमुळे आपण ही मागणी करत असल्याचे सुबोध सावजी यांनी पत्रात नमूद केले आहे. ट्रस्टचा कारभार विश्वासाहर् संस्थेकडे द्यावा, जेणेकरून पारदर्शकता राहील, असे म्हणत सावजी यांनी शेगावच्या गजानन महाराज संस्थानाचे आणि भारतीय लष्कराचे नाव सुचवलं आहे. या पत्रामुळे राजकीय वर्तुळात चर्चांना उधाण आले आहे. मागील काही दिवसांपासून राम मंदिर प्रकरणाच्या पार्श्वभूमीवर सोशल मीडियावरही गजानन महाराज

संस्थानाच्या स्वच्छ कारभाराची चांगलीच चर्चा दिसत आहे. सोशल मीडियावरील या चर्चेप्रमाणेच सावजी यांनी थेट राष्ट्रपतींना अशी मागणी करणारे पत्र लिहिल्याने गल्ली ते दिल्लीपर्यंत याची चर्चा होताना दिसतेय. सुबोध सावजी हे विदर्भातील (बुलढाणा जिल्हा) काँग्रेस पक्षाचे माजी मंत्री आणि ज्येष्ठ नेते आहेत. राज्यात काँग्रेस आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसचे सरकार होते तेव्हा महाराष्ट्र सरकारमध्ये त्यांनी मंत्री पद भूषवले आहे. त्यावेळी ते बुलढाणा जिल्ह्यातील प्रमुख नेत्यांपैकी एक होते. राम जन्मभूमी तीर्थक्षेत्र ट्रस्टने सोमवारी महासचिव चंपत राय आणि सदस्य अनिल मिश्रा यांचे राजीनामे स्वीकारले. देणगी अपहार प्रकरणाच्या पार्श्वभूमीवर सोमवारी झालेल्या तीन तासांच्या बैठकीत ट्रस्टने अनेक महत्त्वाचे निर्णय घेतले, विश्वस्त कृष्ण मोहन यांच्याकडे अंतरिम महासचिवपदाची जबाबदारी सोपवण्यात आली आहे. ट्रस्टसाठी स्वतंत्र मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सीईओ) नियुक्त करण्याचाही निर्णय देण्यात आला.

कळसूबाई, सांदन व्हॅलीसह प्रमुख पर्यटनस्थळे पर्यटकांसाठी बंद!

प्रतिनिधी

दि. ७ जुलै

भंडान्यात निसर्गाचं तांडव; २४ तासांत ३०० मिमी पाऊस

अहिल्यानगर : पावसाचा वाढता जोर पाहता भंडारदरा धरण परिसरातील सवई धोकादायक पर्यटनस्थळे तत्काळ बंद करण्यात आली आहेत. कळसूबाई शिखर, ट्रेकर्सचे नंदनवन मानली जाणारी सांदन व्हॅली, रतनवाडी आणि परिसरातील ऐतिहासिक गडकिल्ल्यांवर पर्यटकांना जाण्यास पूर्णपणे बंदी घालण्यात आली आहे. तसेच, ओसंडून वाहणार्या धबधब्यांच्या खाली जाण्यास प्रशासनाने पर्यटकांना सक्त मनाई केली आहे.

अहिल्यानगर जिल्ह्यासह नाशिक जिल्ह्याला पावसाने झोडपून काढले आहे. अहिल्यानगर जिल्ह्यातील

प्रसिद्ध भंडारदरा धरण परिसरात गेल्या २४ तासांत पावसाने अक्षरशः तांडव घातले असून, येथे तब्बल ३०० मिलीमीटरपेक्षा जास्त पावसाची नोंद झाली आहे. विशेषतः घाटमाथ्यावरील

घाटघर आणि रतनवाडी परिसरात दगफुटीसदृश पाऊस झाल्याने स्थानिक नदी-नाल्यांना पूर आला आहे. घाटघर आणि रतनवाडी परिसरातील अतिवृष्टीमुळे या दुर्गम आदिवासी

भागातील जनजीवन पूर्णपणे प्रभावित झाले आहे. सोसाट्याचा वारा आणि मुसळधार पावसामुळे अनेक गावांचा संपर्क तुटण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. या

अहिल्यानगर जिल्हा प्रशासनाने संपूर्ण परिस्थितीवर बारीक लक्ष असून, नागरिकांना आणि पर्यटकांना सुरक्षित स्थळी राहण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.

भूत, भानामती आणि जादूटोणा

भौतीचा इतिहास की विज्ञानाने उलगडलेले वास्तव.?

‘माणूस भुताला धाबतो, पण खर तरे तो स्वतःच्या अज्ञानाला धाबतर असतो.’ मानवी संस्कृतीच्या इतिहासात काही प्रश्न असे आहेत की जे हजारो वर्षांपासून मानवाला सतावत आहेत. ‘मी कोण?’, ‘मृत्युनंतर काय?’ , ‘आत्मा आहे का?’ , ‘भूत असते का?’ हे प्रश्न आजही अनुत्तरित असल्याचे अनेकांना वाटते. विज्ञानाने अनेक रहस्यांवर प्रकाश टाकला असला तरी भूत, प्रेत, पिशाच, भानामती, जादूटोणा आणि करणी या संकल्पना आजही समाजाच्या एका मोठ्या घटक्या मनात खोलवर रुजलेल्या आहेत. आज आपण कृत्रिम बुद्धिमत्ता, उपग्रह, अंतराळ मोहिमा, जनुकीय अभियांत्रिकी आणि क्वांटम संगणकाच्या युगात जगत आहोत; परंतु त्याच समाजात एखाद्या झाडाखाली सावली दिसली, रात्री विचित्र आवाज ऐकू आला, एखाद्याला मानसिक आजार झाला किंवा सलग दुर्दैवी घटना घडल्या की ‘भूत लागले’, ‘करणी झाली’, ‘भानामती झाली’ असे निष्कर्ष काढले जातात. हा विरोधाभास चिंतनजनक आहे.

भूतीची कल्पना कोणत्या एका व्यक्तीने निर्माण केली नाही. मानवाने जेव्हा प्रथम मृत्यू अनुभवला, तेव्हा त्याच्या मनात मृत्यूनंतरच्या अस्तित्वाबद्दल प्रश्न निर्माण झाले. मृत व्यक्ती स्वप्नात दिसणे, त्यांच्या आठवणी मनात राहणे, अंधारातील अज्ञात भौती आणि निसर्गातील अनाकलनीय घटना यांमधून आत्मा आणि भुतांच्या कल्पना आकाराला आल्या.प्राचीन काळात वीज, वैद्यकशास्त्र, भौतिकशास्त्र किंवा जीवशास्त्र यांचे ज्ञान नव्हते. महामारी का येते, ग्रहण का लागते, वीज का चमकते, भूकंप का होतो, याचे उत्तर लोकांकडे नव्हते. त्यामुळे अदृश्य शक्तींची कल्पना करणे ही मानवी मेंदूची नैसर्गिक प्रतिक्रिया होती. अशाच प्रकारे देव, देवता, दैत्य, राक्षस आणि भुते यांचे सांस्कृतिक विश्व निर्माण झाले.

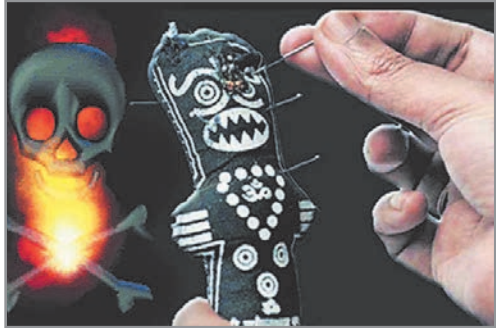
परंतु विज्ञानाचा प्रवास सुरू झाल्यानंतर प्रत्येक दाव्याकडे पुरावाच्या आधारे पाहण्याची पद्धत विकसित झाली. आजपर्यंत जगभरातील कोणत्याही प्रतिष्ठित वैज्ञानिक संस्थेने ‘भूत’ हा स्वतंत्र अस्तित्त्व असलेला घटक असल्याचे सिद्ध केलेले नाही. अनेक कथित भुताटकीच्या जागांची तपासणी करण्यात आली. ज्या घटना अलौकिक वाटत होत्या त्यामागे नैसर्गिक कारणे, प्रकाशाचे

अपवर्तन, ध्वनीचे परावर्तन, विद्युतचुंबकीय परिणाम, विषारी वायू, बुरशीचा परिणाम, मानसिक ताण किंवा मानवी फसवणूक असल्याचे अनेकदा आढळले.मानसशास्त्र सांगते की मानवी मेंदू हा अर्थ शोधणारा अवयव आहे. जिथे माहिती अपुरी असते, तिथे तो कल्पनांनी रिकामी जागा भरतो. म्हणूनच अंधारात दोरी साप वाटते, सावली माणूस वाटते, आवाज कुजबुज वाटतो. यालाच संज्ञानात्मक भ्रम म्हणतात. झोपेच्या विशिष्ट अवस्थेत होणारा ‘स्लीप पॅरॅलिसिस’, काही मानसिक आजार, तीव्र ताण, नैराश्य, शोक, एकटेपणा किंवा काही औषधांचे दुष्परिणाम यांमुळे अनेकांना प्रत्यक्ष नसलेल्या व्यक्तींचा भास होऊ शकतो. अशा अनुभवांना पूर्वी भूत समजले जात असे; आज वैद्यकीय विज्ञान त्यांचे स्पष्टीकरण देते. भानामती, करणी आणि जादूटोणा यांचेही सामाजिक विश्लेषण आवश्यक आहे. भारतातील अनेक ग्रामीण भागांत आजही आजार, अपघात, शेतीचे नुकसान किंवा कौटुंबिक संकट यामागे करणी असल्याचा समज आढळतो. या भौतीचा फायदा घेऊन काही तथाकथित मांत्रिक, तांत्रिक आणि भोंदू लोक आर्थिक, मानसिक आणि सामाजिक शोषण करतात. काही वेळा निरपराध महिलांना ‘चेटकीण’ ठरवून त्यांच्यावर अमानुष अत्याचार केले जातात. हे केवळ अंधश्रद्धेचे नव्हे, तर मानवी हक्कांचेही गंभीर उल्लंघन आहे.

याउलट, विज्ञान कोणताही दावा नाकारत नाही; परंतु तो स्वीकारण्यासाठी पडताळणीची मागणी करतो. उद्या जर भुताच्या अस्तित्वाचा पुनरावृत्ती करता येईल असा ठोस, स्वतंत्र आणि वैज्ञानिक पुरावा मिळाला, तर विज्ञान त्याचाही अभ्यास करेल.

विज्ञानाचे सामर्थ्य हे बदल स्वीकारण्यात आहे, आंधळ्या नकारात नाही. मात्र आजपर्यंत असा पुरावा उपलब्ध नाही. भूतांच्या कथा मात्र समाजात काटिकून आहेत? कारण त्या केवळ भौतीच्या कथा नाहीत.

त्या संस्कृतीचा भाग आहेत. लोककथा, कीर्तन, नाटक, कादंबऱ्या, चित्रपट आणि दूरदर्शन मालिकांनी या कल्पनांना अधिक लोकप्रिय केले. मनोरंजन आणि वास्तव यातील सीमा अनेकदा धूसर होते.आजची

सर्वात मोठी गरज म्हणजे वैज्ञानिक दृष्टिकोन. वैज्ञानिक दृष्टिकोन म्हणजे श्रद्धेचा अपमान नव्हे, तर प्रश्न विचारण्याचे धैर्य. ‘एखादी घटना घडली तर तिचे कारण शोधणे, पुरावे तपासणे, विविध शक्यता पडताळणे आणि त्यानंतर निष्कर्ष काढणे हीच वैज्ञानिक वृत्ती आहे. भारतीय राज्यघटनेत नागरिकांनी वैज्ञानिक दृष्टिकोन, मानवतावाद आणि चिकित्सक वृत्ती विकसित करावी, असे स्पष्टपणे नमूद केले आहे. कारण अंधश्रद्धा समाजाला भयभीत करते; तर विज्ञान समाजाला सक्षम बनवते.आज आपल्या समाजात खरी भुते जर असतील, तर ती अज्ञान, गरिबी, अशिक्षण, अफवा, अंधविश्वास, जातीय द्वेष, अंधानुकरण आणि शोषण ही आहेत. ही भुते माणसाचे आयुष्य उद्ध्वस्त करतात. त्यांच्याशी लढण्यासाठी कोणत्याही तोंडताची किंवा झाडफुकीची गरज नाही; गरज आहे शिक्षणाची, वैज्ञानिक विचारांची, संवेदनशीलतेची आणि विवेकाची. भुतांच्या कथा ऐकण्यात हरकत नाही; त्या लोकसाहित्याचा भाग आहेत. पण त्या वास्तव समजून निर्णय घेणे धोकादायक आहे. आजाराला डॉक्टर, मानसिक समस्यांना मानसोपचारतज्ज्ञ, सामाजिक समस्यांना कायदा आणि नैसर्गिक घटनांना विज्ञान हेच योग्य उत्तर आहे. शेवटी एवढेच आजवर उपलब्ध असलेल्या वैज्ञानिक पुराव्यानुसार भुतांचे अस्तित्व सिद्ध झालेले नाही. मात्र भुतांवरील विश्वास हा मानवी इतिहास, मानसशास्त्र, संस्कृती आणि भौती यांचा परिणाम आहे. म्हणून अंधारातील सावल्यांना भूत समजण्यापेक्षा ज्ञानाचा दिवा पेटवणे अधिक आवश्यक आहे. विवेक हा भौतीचा सर्वात मोठा पराभव करतो, आणि विज्ञान हा अंधश्रद्धेवरचा सर्वात

प्रभावी प्रकाश आहे. समाजाचे भविष्य भुतांच्या भौतीत नाही, तर प्रश्न विचारणाऱ्या, पुरावा शोधणाऱ्या आणि सत्य स्वीकारणाऱ्या पिढीत आहे.

मुक्त विद्यापीठाची वाटचाल खाजगीकरणाकडे?

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ. नाशिक हे महाराष्ट्र शासनाचे एक सार्वजनिक विद्यापीठ आहे ,जे प्रामुख्याने नियमित महाविद्यालयात जाऊन शिक्षण घेऊ शकत नाहीत.अशा विद्यार्थ्यांसाठी स्थापन केले. मागील दोन वर्षांपासून यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाने विविध खाजगी संस्थांशी सामंजस्य करार करून त्यांच्या साह्याने विविध तंत्रज्ञान अभ्यासक्रम व कौशल्यपूर्ण?२? मनुष्यबळ निर्मितीसाठी अभ्यासक्रम सुरू केले आहेत किंवा तसे सामंजस्य करार करण्याचा धडाका लावला आहे. त्यात प्रामुख्याने ऑलकार्गो लॉजिस्टिक लिमिटेड, मुंबई;डीव्ही एव्हिएशन, मुंबई;स्वजन विद्यार्थी प्रायव्हेट लिमिटेड; बीव्हीजी इंडिया लिमिटेड; फिजिक्सवाला,न्यू दिल्ली; जॅग्वार्स डिफेंस अकेडमी नाशिक;भक्तीवेदांता रिसर्च सेंटर, कोलकाता;विवस्वत रिहोल्ड्यूशन्स लिमिटेड मुंबई;डॉट इनकॉर्पोरेशन, साऊथ कोरिया;ज्ञान प्रबोधिनी संशोधन संस्था ,पुणे;कोर एलपीपी पावर हाऊस ,पुणे

महायान ग्लोबल इक्विपमेंट प्रायव्हेट लिमिटेड, नाशिक; जेएनपीटी विदवान (बधवन) पोर्ट प्रोजेक्ट लिमिटेड, मुंबई; स्किल फॅक्टरी लॉर्गन प्रायव्हेट लिमिटेड, पुणे; आद्यम युग संस्था, पुणे; डिस्कवर वेल्डनेस प्रायव्हेट लिमिटेड ,पुणे;आरोव एज्युकेशनल अँड एम्प्लॉयमेंट रिसर्च ऑर्गनायझेशन, पुणे;नृपाते इन्स्टिट्यूट ऑफ हेल्थकेअर एज्युकेशन, पुणे अशा खाजगी संस्थांशी सामंजस्य करार केले आहेत. यातील जास्तीत जास्त संस्था या पुण्यातून आहे. त्यामुळे असे सामंजस्य करार पुण्यातूनच का हा प्रश्न स्वाभाविकपणे निर्माण होतो. बाकीच्या संस्था जवळपास मुंबई व नाशिकच्या आहेत. मुक्त विद्यापीठाचे कार्यक्षेत्र हे संपूर्ण महाराष्ट्र आहे. त्यामुळे महाराष्ट्रातील विशेष करून ग्रामीण व दुर्गम भागातील विद्यार्थ्यांना याचा कितपत फायदा होईल, हे सांगणे कठीण आहे.

मुक्त विद्यापीठाने प्रत्येक अभ्यासक्रम चालविण्यासाठी फक्त एकाच खाजगी संस्थेशी (सोयीच्या?) सामंजस्य करार केल्याने,तोच अभ्यासक्रम चालवणाऱ्या इतर खाजगी शैक्षणिक संस्थांना समान संधी नाकारण्यात आली आहे,जे भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद १४ (समानतेचा हक्क) चे उल्लंघन करते.ड जसे विमानन (एव्हिएशन) संबंधित अभ्यासक्रमांसाठी फक्त डीव्ही एव्हिएशन, मुंबई, यांच्याशीच सामंजस्य करार केला.सन २०२६ पर्यंत, नागरी हवाई वाहतूक मंत्रालय आणि नागरी हवाई वाहतूक महासंचालनालय (डीजीसीए) यांनी भारतात कार्यरत असलेल्या ४० सक्रिय उड्डाण प्रशिक्षण संस्थांना अधिकृतपणे मान्यता दिली आहे. त्यात डीव्ही एव्हिएशन, मुंबई ही नाही. येथे प्रामुख्याने नमूद करावेसे वाटते की डीव्ही एव्हिएशन यांना एव्हीएलपी चाचणी केंद्र

म्हणजे पायलट आणि विमान वाहतूक नियंत्रण (एटीसी) अधिकाऱ्यांची विमान उड्डाणाची संबंधित इंग्रजी भाषा बोलण्याची आणि समजून घेण्याची क्षमता तपासण्याचे अधिकृत केंद्र म्हणून नागरी विमान वाहतूक महासंचालनालयाची मान्यता प्राप्त असली तरी प्रत्यक्ष उड्डाण तासांसाठी एक स्वतंत्र स्वयंपूर्ण फ्लायईंग ट्रेनिंग ऑर्गनायझेशन (एफटीओ) म्हणून त्याची नोंद नाही. त्यामुळे ते विद्यार्थ्यांना व्यावसायिक वैमानिक परवाना देऊच शकत नाही. त्यामुळे त्यासाठी येथे प्रशिक्षण घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना वैमानिक परवाना मिळविण्यासाठी परत दुसऱ्या मान्यता प्राप्त उड्डाण प्रशिक्षण संस्थेमध्ये जावे लागते. मग प्रश्न स्वाभाविकपणे निर्माण होतो की मुक्त विद्यापीठाने डीव्ही एव्हिएशनसोबतच सामंजस्य करार का केला? त्यामुळे साहजिकच असा संशय निर्माण होतो की, कोणत्या स्वायत्तीपीठ तर हे केले नाही ना? येथे प्रामुख्याने नमूद करावेसे वाटते की विद्यापीठ अनुदान

आयोगची,देशातील मुक्त विद्यापीठांना, अभियांत्रिकी, मेडिकल, कृषी, हॉटेल मॅनेजमेंट केटरिंग टेक्नॉलॉजी, एअरक्राफ्ट मेटेन्न्स, विमानन (एव्हिएशन) इत्यादी संबंधित पदवी/पदव्युत्तर अभ्यासक्रम चालविण्यासाठी परवानगी नाही. मुक्त विद्यापीठे फक्त यासंबंधी डिप्लोमा व सर्टिफिकेट कोर्सेस चालवू शकतात.

मुक्त विद्यापीठ हे ‘स्व-अर्थसहाय्यित’ (सेल्फ फायनान्सिंग) विद्यापीठ आहे जे आपला परिचालन (ऑपरेटिंग) खर्च थेट सरकारी अनुदानाऐवजी विद्यार्थ्यांच्या शुल्कातून भागवतात. त्यामुळे त्यांचा निधी सार्वजनिक निधी मानला जातो व त्याचे कार्यकारी अधिकारी सार्वजनिक सेवक आहेत. विद्यापीठाला सार्वजनिक उत्तरदायित्वाच्या मानकांचे पालन करणे आवश्यक आहे.त्यामुळे मुक्त विद्यापीठ महाराष्ट्र खरेदी धोरण आणि सामान्य वित्तीय नियमांशी (जीएफआर) कायदेशीररित्या बांधील आहे.पण मुक्त विद्यापीठाने विविध खाजगी शैक्षणिक संस्थांशी सामंजस्य करार हे स्पर्धात्मक प्रक्रियेशिवाय केले आहेत.

महाराष्ट्रात खाजगी शैक्षणिक संस्था या कौशल्यपूर्ण मनुष्यबळ निर्मितीसाठी विविध अभ्यासक्रम चालवितात. त्यांच्या शैक्षणिक कार्यक्रमांचे प्रमाणीकरण (सर्टिफिकेशन) सार्वजनिक विद्यापीठाने केले तर निश्चितच त्यांच्या शैक्षणिक कार्यक्रमांचे वजन वाढते. सार्वजनिक विद्यापीठाचे नाव पाहून, खाजगी संस्थेत विद्यार्थी येण्याचा ओघ वाढतो.

खाजगी शैक्षणिक संस्थांच्या सहकार्याने मुक्त विद्यापीठ जे विविध अभ्यासक्रम चालवितात त्याच्या शैक्षणिक शुल्काचा मोठा हिस्सा हा खाजगी संस्थांना,तर उर्वरित हिस्सा मुक्त विद्यापीठाला मिळतो. जसे मुक्त विद्यापीठाने असाच ‘सायबर सिक्युरिटी’ चा अभ्यासक्रम खाजगी संस्थेशी करार करून मुक्त विद्यापीठातील सर्वच विद्यार्थ्यांना अनिवार्य केला आहे.विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक शुल्काच्या ७० टक्के हिस्सा या खाजगी संस्थेला व उर्वरित ३० टक्के मुक्त विद्यापीठाला मिळतो.त्यामुळे याला सेवांचे व्यावसायिक आउटसोर्सिंग म्हणून निणाले जाईल. त्यामुळे मुक्त विद्यापीठाने सामंजस्य करार करताना प्रस्तावित अभ्यासक्रमासाठी लागणाऱ्या आवश्यक

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर शेतकरी कर्जमुक्ती योजना केवळ दिलासा नव्हे, कृषी क्षेत्राला नवी ऊर्जा

महाराष्ट्रातील शेती ही केवळ उपजीविकेचे साधन नाही, तर राज्याच्या अर्थव्यवस्थेचा आधारस्तंभ आहे. मात्र, गेल्या काही वर्षात हवामानातील अनिश्चतता, वाढता उत्पादन खर्च, बाजारभावातील चढ-उतार आणि नैसर्गिक आपत्ती यांच्या कात्रीत शेतकरी अडकला आहे. अशा वेळी शासनाकडून जाहीर होणाऱ्या कर्जमुक्ती योजना केवळ आर्थिक मदतीच्या कमीकटीत पाहता येत नाहीत; त्या शेतकऱ्याच्या मनातील विश्वास पुन्हा जागविण्याचा प्रयत्न असतात. या पार्श्वभूमीवर महाराष्ट्र शासनाची पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर शेतकरी कर्जमुक्ती योजना ही कृषी क्षेत्राला नवी ऊर्जा देणारा महत्त्वपूर्ण उपक्रम ठरला आहे.

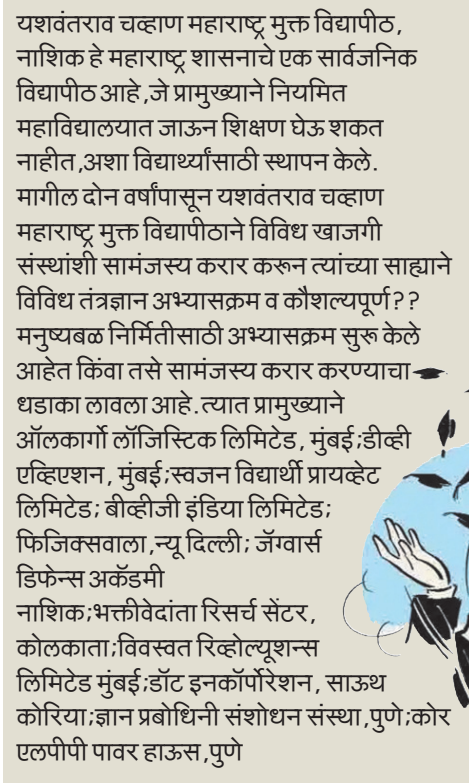
कर्जमाफी हा शब्द अनेकदा चर्चेचा विषय ठरतो. मात्र, कर्जमुक्तीचा खरा अर्थ केवळ थकबाकी कमी करणे एवढाच नसतो. त्यामागे शेतकऱ्याला नव्याने उभे करण्याचा व्यापक उद्देश असतो. कर्जाच्या ओझ्याखाली दबलेल्या शेतकऱ्याची निर्णयक्षमता मर्यादित होते. पुढील हंगामासाठी दर्जेदार बियाणे घेण्यापासून ते आधुनिक तंत्रज्ञान स्वीकारण्यापर्यंत प्रत्येक टप्प्यावर आर्थिक मर्यादा त्याच्या आड येतात. अशा वेळी कर्जमुक्ती म्हणजे केवळ दिलासा नसून नव्याने सुरुवात करण्याची संधी असते.

या योजनेचा दुसरा महत्त्वाचा पैलू म्हणजे संस्थात्मक पतव्यवस्थेवर शेतकऱ्यांचा विश्वास अधिक दृढ होण्याची शक्यता. बँका आणि सरकारी संस्थांकडून वेळेवर कर्ज उपलब्ध होणे हे शेतीच्या सातत्यासाठी अत्यावश्यक असते. कर्जमुक्तीनंतर शेतकऱ्यांची पत सुधारल्यास त्यांना भविष्यात आवश्यक आर्थिक मदत अधिक सहज मिळू शकते. यामुळे खासगी सावकारांवरील अवलंबित्व कमी होण्यास हातभार लागतो. ग्रामीण अर्थव्यवस्थेतील नव्या आर्थिक चक्राला चालना मिळण्याची शक्यता निर्माण होते.

या योजनेला पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर यांचे नाव देण्यात आले आहे, यालाही विशेष अर्थ आहे. लोककल्याण, न्याय, पारदर्शकता आणि विकासामिमुख प्रशासन यांचा आदर्श त्यांनी आपल्या राज्यकारभारातून घालून दिला. त्यांच्या नावाने सुरू झालेली योजना ही शेतकरी कल्याणाला सर्वोच्च

प्राधान्य देण्याच्या शासनाच्या भूमिकेचे प्रतीक म्हणून पाहता येईल.अर्थात, कोणतीही कर्जमुक्ती योजना ही कृषी क्षेत्रातील सर्व समस्यांवरील अंतिम उत्तर ठरू शकत नाही. तिच्या जोडीला सिंचन व्यवस्थेचा विस्तार, पीक विन्याची प्रभावी अंमलबजावणी, साठवणूक व प्रक्रिया उद्योगांची उभारणी, बाजारपेठेपर्यंत थेट पोहोच, मूल्यवर्धन आणि आधुनिक कृषी तंत्रज्ञानाचा व्यापक प्रसार या उपाययोजनाही तितक्याच आवश्यक आहेत. त्यासाठीही राज्य शासनाने अनेक योजना लागू केल्या आहेत, अर्थात सर्व सुधारणांची सुरुवात शेतकऱ्याला आर्थिकदृष्ट्या सक्षम करण्यापासूनच होते आणि त्यासाठी कर्जमुक्ती हा अत्यंत महत्त्वाचा टप्पा आहे.

या योजनेत व्यापक प्रमाणावर शेतकरी बांधवांबाबत लाभ होण्यासाठी २ लाखांपर्यंत कर्जमाफी, नियमित कर्जदारांना प्रोत्साहन -५० हजार रुपयांपर्यंतचा प्रोत्साहनपर लाभ, एकेवळ समझोत्याची तरतूद अशा बाबींचा समावेश आहे. योजनेचा लाभ मिळण्यासाठी जमीन धारणेची कोणतीही अट ठेवण्यात आलेली नाही. योजनेसाठी कोणताही स्वतंत्र अर्ज भरण्याची गरज नाही. केवळ आधार प्रमाणीकरण करावे लागते. योजनेच्या पारदर्शक, वेगवान आणि प्रभावी अंमलबजावणीसाठी प्रशासकीय पातळीवर वेगाने प्रयत्न होत आहेत. अकोला जिल्ह्यात जिल्हा सहकारी बँकेच्या माध्यमातून २९ हजारहून अधिक शेतकऱ्यांची खाती अपलोड करण्यात आली आहेत. शेतकरी सक्षम असेल, तर शेती सक्षम होईल; शेती सक्षम झाली, तर ग्रामीण अर्थव्यवस्था बळकट होईल; आणि ग्रामीण अर्थव्यवस्था मजबूत झाली, तर महाराष्ट्राच्या विकासाला नवी दिशा मिळेल. पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर शेतकरी कर्जमुक्ती योजना ही त्या दिशेने टाकलेले आश्वासक आणि दूरदृष्टीचे पाऊल आहे. ही केवळ कर्जमाफी म्हणून नव्हे, तर ती कृषी पुनरुत्थानाच्या व्यापक प्रक्रियेची प्रभावी सुरुवात आहे.

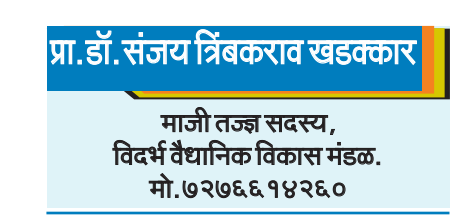

संस्थांच्या शुल्क रचनेचे नियमन आणि मंजुरी देते.

आज मुक्त विद्यापीठ खाजगी संस्थांशी सामंजस्य करार करून विविध व्यावसायिक अभ्यासक्रम चालवितात. शैक्षणिक शुल्काचा मोठा हिस्सा खाजगी संस्थेला जात असल्याने अशा डअभ्यासक्रमांच्या शैक्षणिक शुल्कांचे नियमन शुल्क नियामक प्राधिकरणाने करणे आवश्यक आहे. अन्यथा खाजगी संस्था ज्यांचा मुख्य उद्देश हा पैसे कमाविणे असल्याने व सामंजस्य करार केलेले बहुतांश अभ्यासक्रम हे व्यावसायिक असल्याने, ते मुक्त विद्यापीठाच्या विद्यार्थ्यांकडून अव्याच्यासव्वा शैक्षणिक शुल्क घेण्याची शक्यता नाकारता येत नाही.

तसेच या अभ्यासक्रमांसाठी मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना/ आर्थिकदृष्ट्या मागास वर्गांना दिल्या जाणारी शिष्यवृत्ती ही शासनाला द्यावी लागत असल्याने, यावर शासनाचे नियंत्रण असणे आवश्यक आहे.

मुक्त विद्यापीठांमध्ये विविध पार्श्वभूमीचे विद्यार्थी शिक्षण घेत असले तरी, त्यातील बहुसंख्य विद्यार्थी कमी उत्पन्न असलेल्या, ग्रामीण आणि वंचित पार्श्वभूमीतून येतात. हे विद्यापीठ एक ‘मास युनिव्हर्सिटी’ म्हणून काम करते, जे नोकरी करणारे प्रौढ, शेतकरी आणि पारंपरिक व पूर्ण-वेळ महाविद्यालयांमध्ये शिक्षण घेऊ न शकणाऱ्यांसाठी अत्यंत परवडणारे आणि लवचिक मुक्त-शिक्षणाचे पर्याय उपलब्ध करून देते. अशा पार्श्वभूमीवर डअसे खाजगी संस्थांना फायदा करून देणारे शैक्षणिक करार मुक्त विद्यापीठाच्या विद्यार्थ्यांना परवडणारे नसल्याची दाट शक्यता आहे. ज्या मुक्त विद्यापीठाचा मूळ उद्देश लोक शिक्षणाला होण्याचा आहे, त्याची वाटचाल ही खाजगीकरणाकडे तर जात नाही ना..

चित्रपटांमध्ये मेथड ॲक्टिंगची सुरुवात करणारे अभिनेता दिलीप कुमार !

मुहम्मद युसूफ खान हे दिलीपकुमार नावाने प्रसिद्ध असून त्यांचा जन्म ११ डिसेंबर १९२२ मध्ये पेशावर, वायव्य सरहद्द प्रांत (आता खैबर पख्तुनख्वा , पाकिस्तान) येथे झाला. तर त्यांचा मृत्यू ७ जुलै २०२१ मध्ये मुंबई , महाराष्ट्र येथे झाला. मुहम्मद युसूफ खान हे व्यावसायिक विद्या दिलीप कुमार म्हणून ओळखले जाणारे, एक भारतीय अभिनेते, लेखक आणि चित्रपट निर्माते होते, जे प्रामुख्याने हिंदी चित्रपटसृष्टीतील त्यांच्या कामासाठी ओळखले जातात. चित्रपटांमध्ये मेथड ॲक्टिंगची सुरुवात करण्याचे श्रेय त्यांना दिले जाते. त्यांनी १९५० च्या दशकापासून १९६० च्या दशकापर्यंत हिंदी चित्रपटसृष्टीवर वर्चस्व गाजवले आणि भारतीय चित्रपटसृष्टीच्या इतिहासातील महान अभिनेत्यांपैकी एक म्हणून त्यांची मोठ्या प्रमाणावर गणना केली जाते.

पाच दशकांहून अधिक काळ चाललेल्या कारकिर्दीत, कुमार यांनी ५७ चित्रपटांमध्ये काम केले. त्यांनी बॉम्बे टॉकीज निर्मित ‘ज्वार भाटा’ (१९४४) या चित्रपटातून अभिनेता म्हणून पदार्पण केले . अनेक अयशस्वी चित्रपटांनंतर, ‘जुगनू’ (१९४७) हा त्यांचा पहिला बॉक्स ऑफिस हिट ठरला. १९४० च्या दशकाच्या उत्तरार्धापासून ते १९६० च्या दशकापर्यंत त्यांनी ‘शहीद’, ‘अंदाज’, ‘बाबुल’, ‘दीदार’, ‘आन’, ‘ उरण खटोला’, ‘इन्सानियत’, ‘ आझाद’, ‘ नया दौर’, ‘मधुमती’, ‘ पैगाम’, ‘कोहिनूर’, ‘मुघल-

ए-आझम’, ‘गंगा जमुना’ आणि ‘राम और श्याम’ यांसारख्या सर्वाधिक कमाई करणाऱ्या भारतीय चित्रपटांमध्ये सातत्याने काम केले . त्यांच्या काही प्रशंसनीय परफॉर्मन्समध्ये, नादिया के पार , शबनम , जोगन , तराना , दाग , संगदिल , शिकस्त , फूटपाथ , अमर , देवदास , मुसाफिर , याहुदी , नेता , आदमी आणि सुघर्ष यांचा समावेश आहे.

१९७० च्या दशकात कुमार यांच्या कारकिर्दीला उतरती कळा लागली, ज्यात ‘गोपी’ (१९७०) हे एकमेव मोठे यश होते. १९७६ मध्ये, त्यांनी चित्रपट अभिनयातून

थोडा विराम घेतला आणि ‘क्रांती’ (१९८१) या क्रांतिकारी नाटकाद्वारे पुनरागमन केले, जो त्या वर्षातील सर्वाधिक कमाई करणारा भारतीय चित्रपट होता. त्यांनी ‘विधाता’ (१९८२), ‘कर्म’ (१९८६), आणि ‘सौदगर’ (१९९१) यांसारख्या चित्रपटांमध्ये मुख्य भूमिका साकारणे सुरू ठेवले. त्यांचा शेवट चा पडद्यावरील अभिनय व्यावसायिकदृष्ट्या अयशस्वी ठरलेल्या ‘किला’ (१९९८) या चित्रपटात होता,

ज्यात त्यांनी दुहेरी भूमिका साकारली होती. कुमार यांनी नंतर २००० ते २००६ पर्यंत भारताच्या संसदेचे वरिष्ठ सभागृह असलेल्या राज्यसभेचे सदस्य म्हणून काम केले .

दिलीपकुमार यांचे वैयक्तिक आयुष्य माध्यमांच्या मोठ्या चर्चेचा विषय होते; तथापि, त्यांनी स्वतः प्रसिद्धी आणि जाहिरातींपासून दूर राहणे पसंत केले होते. त्यांचे अभिनेत्री आणि अनेकदा सह-कलाकार असलेल्या मधुबाला यांच्यासोबत दीर्घकाळचे नातेसंबंध होते, जे

१९५७ मधील नया दौर खटल्यानंतर संपुष्टात आले. त्यांनी १९६६ मध्ये अभिनेत्री सायरा बानू यांच्याशी विवाह केला आणि २०२१ मध्ये त्यांच्या मृत्यूपर्यंत ते मुंबईचे उपनगर असलेल्या बांद्रे येथे राहत होते. चित्रपटसृष्टीतील योगदानाबद्दल भारत सरकारने त्यांना १९९१ मध्ये पद्मभूषण आणि २०१५ मध्ये पद्मविभूषण या देशाचे अनुक्रमे तिसरे आणि दुसरे सर्वोच्च नागरी पुरस्कार देऊन सन्मानित

केले. त्यांना १९९४ मध्ये चित्रपट क्षेत्रातील भारताचा सर्वोच्च सन्मान, दादासाहेब फाळके पुरस्कारानेही गौरविण्यात आले. १९९८ मध्ये, पाकिस्तान सरकारने दिलीपकुमार यांना त्यांचा सर्वोच्च नागरी सन्मान, निशान-ए-इम्तियाज प्रदान केला, ज्यामुळे हा सन्मान मिळवणारे ते एकमेव भारतीय ठरले. पेशावरमधील ज्या घरात दिलीपकुमार लहानाचा मोठा झाला, त्या घराला पाकिस्तानी सरकारने २०१४ मध्ये राष्ट्रीय वारसा स्मारक म्हणून घोषित केले.

दिलीप कुमार यांचा जन्म ११ डिसेंबर १९२२ रोजी ब्रिटिश भारतातील वायव्य सरहद्द प्रांतातील पेशावर शहराच्या किस्सा खवानी बाजार परिसरात मुहम्मद युसूफ खान म्हणून झाला. ते लाला गुलाम सरवर अली खान (१८९०-१९५०) आणि त्यांची पत्नी ओपेशा बेगम (१८९७-१९४८) यांच्या बारा मुलांपैकी एक होते. त्यांचे वडील फळांचे व्यापारी होते. खान यांनी देवळाली (आता महाराष्ट्रात) येथील बार्न्स स्कूलमध्ये शिक्षण घेतले, जिथे त्यांच्या वडिलांच्या फळबागा होत्या. ते

पेशावरमध्ये त्यांचे बालपणीचे मित्र आणि नंतर चित्रपटसृष्टीतील सहकारी राज कपूर यांच्याच परिसरात वाढले. १९४० मध्ये, ते पुण्यात स्थलांतरित झाले आणि त्यांनी सुकामेव्याचे दुकान आणि एक कॅन्टीन सुरू केले. मूळचे पेशावरचे असूनही, १९४७ मध्ये भारताला फाळणीनंतर खान यांच्या कुटुंबाने मुंबईतच राहण्याचा निर्णय घेतला.खान यांनी त्यांच्या जन्मनावाने कधीही अभिनय केला नाही, त्यांनी १९४४ मध्ये ‘ ज्वार भाटा ’ या चित्रपटातून दिलीप कुमार या रंगमंचीय नावाने पदार्पण केले. त्यांच्या ‘ दिलीप कुमार: द सबस्टन्स अँड द शॅडो ’ या आत्मचरित्रात त्यांनी लिहिले आहे की, हे नाव देविका राणी यांनी सुचवले होते , ज्या ‘ज्वार भाटा’च्या निर्मात्यांपैकी एक होत्या. १९७० मध्ये एका मुलाखतीत त्यांनी सांगितले की, त्यांनी हे नाव त्यांच्या वडिलांच्या भौतीने स्वीकारले होते, ज्यांनी त्या काळातील सिनेमाच्या सामान्यतः खराब प्रतिमेमुळे त्यांच्या अभिनय कारकिर्दीला कधीही मान्यता दिली नव्हती.

शरद पवारांची राष्ट्रवादी एनडीए सोबत सत्तेत ?

प्रतिनिधी ७ जुलै

मुंबई : डिलिमिटेशन आणि महिला विधेयकांसाठी भाजपने कंबर कसलेली आहे. त्यातच पश्चिम बंगालसह महाराष्ट्रात मोठा राजकीय भूकंप घडला. तरीही अजून काही खासदारांचा पाठिंबा मिळवणे गरजेचे आहे. या घडामोडीत शरद पवारांची राष्ट्रवादी -ई-सोबत घोरोबा करणार असल्याची जोरदार चर्चा सुरू आहे. शरद पवार राष्ट्रवादी पक्षाचे १० आमदार आणि ८ खासदार आहेत. हा आकडा मॅजिक फिगर गाठण्यासाठी फायद्याचा ठरू शकतो. यावर काँग्रेस नेते विजय वडेटीवार यांनी सूचक प्रतिक्रिया दिली आहे. त्याचवेळी शरद पवार राष्ट्रवादीला पुरोगामी महाराष्ट्राची आठवणही करून दिली आहे.

भाजपसोबत सत्तेत वाटेकरी होण्यासाठी शरद पवार राष्ट्रवादीत हालचाली वाढल्याचा दावा करण्यात येत

विजय वडेटीवारांचे सूचक वक्तव्य, पुन्हा भूकंप?

आहे. आता शरद पवार यांची राष्ट्रवादी काँग्रेस ही सत्तेत थेट सहभागी होणार की, बाहेरून पाठिंबा देणार यावर चर्चा सुरू असल्याची गोटातील माहिती समोर येत आहे. राष्ट्रवादीचे ज्येष्ठ नेते जयंत पाटील आणि भाजपचे हेविबेट नेते विनोद तावडे यांच्यात एका पंचतारांकित हॉटेलमध्ये बैठक झाल्याची कुणकुण बाहेर येत आहे.

आमदार रोहित पवार यांनी हे वृत्त समोर येताच ते फेटाळले आहे. तर दुसरीकडे काँग्रेस नेते विजय वडेटीवार यांनी सूचक प्रतिक्रिया दिली आहे.

‘आज चर्चा करण्याला अर्थ नाही. पण चर्चा सुरू आहे, एवढं मात्र नक्की आहे. आता त्यांना वैचारिक की सत्तेचा यापैकी कोणता रस्ता सोयीस्कर वाटतो.

सत्ता हवी आहे की, पुरोगामी महाराष्ट्राचं पुरोगामीत्व सांभाळून छत्रपती शिवायांच्या, भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, छत्रपती शाहू महाराज, महात्मा जोतिराव फुले, सावित्रीआई फुले यांच्या विचारावर विश्वास ठेवायचा आहे. धन, संपत्ती, सत्ता आणि मंत्री यावर विश्वास ठेऊन काम करायचं आहे, हे त्यांनी ठरवायचं आहे, मला त्यावर भाष्य करण्याची गरज नाही.’ असे मोठे वक्तव्य काँग्रेस नेते विजय वडेटीवार यांनी केले आहे.

वडेटीवार यांनी चर्चा सुरू असल्याचे मोठे संकेत दिले आहेत. तर त्याचवेळी शरद पवार यांच्या राष्ट्रवादीला पुरोगामीत्वाचा आरसाही दाखवला आहे. राज्यात ऑपरेशन टायगर नंतर ऑपरेशन तुतारीचे बारे वाहत असल्याचा दावा करण्यात येत होता. त्याचवेळी ही मोठी राजकीय घडामोड समोर आल्याने चर्चांना उधाण आले आहे.

रोज कुशीत झोपणारी माझी लाडकी लेक कायमची गाढ झोपून गेली ; बापाने हंबरडा फोडला

प्रतिनिधी ७ जुलै

मुंबई : अल्लाउद्दीन काही वर्षांपासून नवी मुंबई येथे राहत होते. वर्षभरापूर्वी ते मंडाळा येथे कुटुंबासह राहायला आले. त्यांच्या गावचे अनेक नातेवाईक इथेच राहत असल्याने त्यांनी दोन मुलांसह येथे भाडेतत्वावर घर घेतले. मुलाच्या शस्त्रक्रियेसाठी त्यांना वाडिया रुग्णालयामध्ये जावे लागल्याने त्यांनी सहा वर्षांच्या आलियाला काकांकडे ठेवले. ती रोजच्याप्रमाणे संध्याकाळी समोरच्या घरी खेळण्यास गेली होती. येथे मोईनुद्दीन शाह यांची मुले तिच्या वयाची होती. पाऊस वाढत गेला आणि घर कोसळले. काळरात्रीने त्या घरातल्या अनमिया, कैसरजहां, सिराजुद्दीन, निहाल या लहान

मुलांसोबत आलियावर घाला घातला.

शवविच्छेदन केंद्राच्या बाहेर मुलांचे मृतदेह घेण्यासाठी मंडाळा परिसरामधून अनेक जण आले होते. चार मुले आणि त्यांच्या आईचा मृत्यू झाल्यामुळे शेवटचा निरोप कुठे घ्यायचा, यासाठी पोलिस आणि नातेवाईकांमध्ये चर्चा सुरू होती. मोईनुद्दीन शाह हे त्या दुर्घटनेत बचावले, मात्र पत्नी आणि मुलांचा

मृत्यू झाल्याचे कळताच ते सुन्न झाले. वाडिया रुग्णालयामध्ये आलियाच्या भावावर उपचार सुरू होते. त्याची आईही तिथे होती. मात्र आलियाच्या मृत्यूबद्दल कळताच तीदेखील सैरभैर झाली. वाडिया बालरुग्णालयाने या कुटुंबाला दिलासा देत काळजी करू नका, तुम्ही परत येईपर्यंत आम्ही मुलाची काळजी घेऊ, असे सांगून आश्वासन केले.

मुंबई परिसरातील 12 लोकांचा मृत्यू नैसर्गिक आपत्तीमुळे नाही तर फडणवीसांच्या सुलतानी आपत्तीमुळे : हर्षवर्धन सपकाळ

प्रतिनिधी ७ जुलै

मुंबई : राज्याच्या अनेक भागात मुसळधार पावसाचा धुमाकुळ सुरू असून जिवित व वित्त हानी मोठ्या प्रमाणात होत आहे. पावसाळ्यात खबरदारी घेण्याची आवश्यकता असताना भाजपा महायुती सरकार व प्रशासनाची काहीच तयारी दिसत नाही. मुंबई परिसरात मागील दोन तीन दिवसातील घटनांमध्ये १२ जणांचा मृत्यू झाला आहे, हे मृत्यू नैसर्गिक आपत्तीमुळे नाही तर फडणवीसांच्या सुलतानी आपत्तीमुळे झाले आहेत. या १२ मृत्यूंप्रकरणी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्यावर सदांच मनुष्यवधाचा गुन्हा दाखल केला पाहिजे, अशी मागणी काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ यांनी केली आहे. गांधी भवन येथे प्रसार माध्यमांशी बोलताना काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ पुढे म्हणाले की, मिसिंग लिंक प्रकल्पावर ७१८९ कोटी रुपये खर्च केले पण अवध्या दोन महिन्यांच्या आत

हा रस्ता वाहतुकीसाठी बंद ठेवण्याची नामुष्की सरकारवर आली आहे. या प्रकल्पाच्या सुरक्षिततेबाबत १३ गंभीर आक्षेप पृथ्वीराज चव्हाण यांच्या काळात तज्ञांनी नोंदवले होते, त्यात लोणावळा धरणाजवळील सरेंखन, बोगद्यांची सुरक्षितता, भूगर्भीय स्थिरता आणि इतर तांत्रिक मुद्द्यांचा समावेश होता. या आक्षेपांवर काम न करता घाईघाईत काम तीन दिवसातील घटनांमध्ये १२ जणांचा मृत्यू झाला आहे, हे मृत्यू नैसर्गिक आपत्तीमुळे नाही तर फडणवीसांच्या सुलतानी आपत्तीमुळे झाले आहेत. या १२ मृत्यूंप्रकरणी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्यावर सदांच मनुष्यवधाचा गुन्हा दाखल केला पाहिजे, अशी मागणी काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ यांनी केली आहे. गांधी भवन येथे प्रसार माध्यमांशी बोलताना काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ पुढे म्हणाले की, मिसिंग लिंक प्रकल्पावर ७१८९ कोटी रुपये खर्च केले पण अवध्या दोन महिन्यांच्या आत

म्हणाले की, मुख्यमंत्र्याचे हे विधान निर्लज्जपणाचे आहे.

२०१४ पासून भाजपाचे सरकार आहे तेव्हापासून टेस्टिंगच सुरू आहे का, असा प्रश्न उपस्थित करून राम मंदिरातील चोरी लपवली जात आहे तसेच भ्रष्टाचार लपवण्याचा हा केविलवाणा प्रयत्न आहे. मिसिंग लिंकचा फायस्को भ्रष्टारामुळे झाला आहे. जेवढे जास्त इंजिन लावतील तेवढा भ्रष्टाचार वाढणार आहे. स्वतःच्या फायद्यासाठी भाजपा महायुती सरकारने मुंबईचीही वाट लावली आहे, असेही हर्षवर्धन सपकाळ म्हणाले.

पंतप्रधांच्या विदेश दौऱ्यावर मुद्यांकडे दुर्लक्ष करून जनतेचा पैसा आणि जीव धोक्यात घालण्याची फडणवीस सरकारची वृत्ती दररोज समोर येत आहे.

मिसिंग लिंकर खड्डे पडल्याच्या प्रश्नावर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी तो टेस्टिंग पिरियड आहे, असे म्हटले होते. त्यावर बोलताना सपकाळ

प्रतिनिधी ७ जुलै

मुंबई : मुंबई-पुणे एक्सप्रेस वेवरील कनेक्टिंग लिंकच्या पुण्याहून मुंबईकडे जाणाऱ्या मार्गिकेवर सोमवारी पहाटे ३.३० च्या सुमारास पहिल्या बोगद्याच्या केबल ब्रिजकडील बाजूच्या तोंडावर दरड कोसळली. त्यामुळे सीमेंट कॉक्रीटाचा एक खांब थेट बोगद्याच्या तोंडावर पडल्याने पुणे-मुंबई वाहतूक बंद झाली. सोमवारी रात्री १० वाजण्याच्या सुमारास कनेक्टिंग लिंकच्या दोन्ही बाजूंची प्रत्येकी एक मार्गिका वाहतुकीसाठी खुली करण्यात आली. राज्यभरात सुरू असलेल्या वादळी वाऱ्यासह पावसामुळे जनजीवन विस्कळीत झाले असून या पावसाचा थेट फटका राज्य सरकारचा महत्वाकांक्षी प्रकल्प असणाऱ्या कनेक्टिंग लिंक प्रकल्पाला बसला आहे. रविवारी रात्री या लिंकच्या जवळ दरड कोसळल्याची घटना समोर आली. राज्य सरकारच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागाने या घटनेची गंभीर दखल घेतली आहे. आयआयटी मुंबईतर्फे या लिंकच्या कामाचे

सुरक्षा परीक्षण केले जाणार असून पाऊस थांबल्यानंतर त्यास सुरुवात होईल. सद्यस्थितीत या लिंकला कोणत्याही प्रकारे धोका नाही, अशी माहिती सार्वजनिक बांधकाम विभागातील वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी दिली.

मुंबई-पुणे महामार्गावरील कनेक्टिंग लिंक प्रकल्पाच्या खंडाळा घाटाजवळील मुख्य बोगद्याजवळ दरड कोसळल्याची घटना रविवारी रात्री घडली. या घटनेनंतर महामार्गावरील वाहतूक ठप्प झाली असून विधिमंडळाच्या पावसाळी अधिवेशनातही त्याचे पडसाद उमटले. या सर्व घडामोडींनंतर विरोधकांनी आक्रमक पवित्र

धारण केला. राज्याचे सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे मंत्री शिवेंद्रराजे भोसले यांनी सोमवारी दुपारी या महामार्गावर भेट देऊन या कामांची पाहणी केली. ज्या ठिकाणी ही घटना घडली, तेथे नव्याने पाण्याचा झरा आढळून आला असून त्याचा अभ्यास करण्याचे काम विभागाकडून सुरू असल्याची माहिती सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी दिली.

ज्या संरक्षक भिंतीजवळ दरड कोसळल्याची घटना घडली, त्या ठिकाणाची सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अधिकाऱ्यांकडूनही पाहणी पूर्ण झाली असल्याची माहिती समोर आली आहे.

संरक्षक भिंतीजवळ एक मोठी दरड कोसळल्याने त्याचा फटका बसल्याचा प्राथमिक अंदाज वर्तविण्यात येत आहे. याशिवाय या महामार्गावरील वाहतूक सेवा पूर्ववत करण्याचे जोरदार प्रयत्न सुरू असल्याची माहिती सार्वजनिक बांधकाम विभागातर्फे देण्यात आली आहे.

सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे मंत्री शिवेंद्रराजे भोसले यांनी सोमवारी या घटनास्थळाला भेट दिली. यावेळी एमएसआरडीसीचे वरिष्ठ अधिकारी, पोलिस प्रशासन तसेच संबंधित विभागाचे अधिकारी उपस्थित होते. भोसले यांनी यावेळी अधिकाऱ्यांना या संदर्भात सुरक्षा परीक्षण करण्याची सूचना केली. सुरक्षा ऑडिटची ही संपूर्ण जबाबदारी आयआयटी मुंबईला देण्यात आली आहे. ‘मुसळधार पाऊस आणि दाट धुक्यामुळे डोंगराच्या माथ्यावर नेमकी काय परिस्थिती निर्माण झाली आहे, याचे अचूक निरीक्षण करणे शक्य होत नाही. पाऊस ओसरल्यानंतर तज्ज्ञांकडून सविस्तर तांत्रिक पाहणी करण्यात येईल’, असे भोसले म्हणाले.

बाळ गमावलेल्या पालकांना काय वाटत असेल ? महापालिका असंवेदनशील कशी ? हायकोर्टाचा संताप

प्रतिनिधी ७ जुलै

मुंबई : एखाद्याचा जीव जाईपर्यंत महापालिका वाट का पाहत बसते ? हे असेच चालणार आहे का ? मानवी जीवन अमूल्य असून त्याचे संरक्षणच सर्वोच्च प्राधान्याचे आहे. जीव गेल्यानंतर कार्यवाही करणार आहात का ? असे संतप्त सवाल न्या. अजय गडकरी व न्या. कमल खाता यांच्या खंडपीठाने सुनावणीदरम्यान महापालिकेसमोर उपस्थित केले.

रस्त्यावरील खड्डे व उघडे मॅनहोल हे प्राणघातक ठरत असल्याने न्यायालयाने यापूर्वी दिलेल्या कठोर निर्देशांचेही पालन होत नसल्याचे, ?ड. रुजू ठक्कर यांनी २ जुलै रोजी साक्षीनाका येथील उघड्या मॅनहोलमध्ये पडून ५५ वर्षीय अस्लम शेख यांचा मृत्यू झाल्याचे निदर्शनास आणत खंडपीठाला सांगितले. त्यामुळे त्याविषयी खंडपीठाने विचारणा केली असता, त्या घटनेनंतर महापालिका आयुक्तांनी संबंधित चार अधिकाऱ्यांवर निर्लंबनाची कारवाई केली असून, चौकशी समितीही स्थापन केल्याचे ज्येष्ठ वकील अनिल साखरे यांनी प्रतिज्ञापत्राच्या आधारे सांगितले. तसेच, शेख यांच्या कुटुंबाला दहा लाखांची भरपाई देण्यात येत असल्याचे त्यांनी सांगितले.

शिवाय, ‘यापुढे अशी अनुचित घटना घडणार नाही, याची खबरदारी घेऊ. मुंबईत कुठेही मॅनहोल उघडे असल्यास पुढील १२ तासांत बंदिस्त केले जातील. तसेच दुरुस्तीसाठी कोणतेही मॅनहोल उघडण्यात आल्यास तिथे बॅरिकेड्स लावण्यासह एक कर्मचारी तैनात केला जाईल’, अशी हमी त्यांनी दिली. त्यावर नागरिकांचे जीव गेल्यानंतरच अशी जाग का येते ?

रस्त्यावरील खड्ड्यांच्या प्रश्नावर तत्काळ कारवाई होण्याच्या दृष्टीने यापूर्वी प्रसिद्ध करण्यात आलेल्या व्हॉट्स?प क्रमांकाची वृत्तवाहिऱ्या व वर्तमानपत्रांच्या माध्यमातून व्यापक प्रसिद्धी देण्यात येईल. जेणकरून २४

तासांत खड्डे बुजवण्याची कार्यवाही होईल, अशी हमी यावेळी महापालिकेतर्फे देण्यात आली. तसेच, आतापर्यंत आलेल्या एकूण १३०० तक्रारींपैकी १, २, २५ तक्रारींचे निरसन झाल्याची माहितीही दिली.

ठाण्यातील धर्मवीर नगर येथील ज्ञानसाधना महाविद्यालयाजवळ असलेल्या पर्जन्य जलवाहिनीच्या उघड्या चेंबरमध्ये पडून सुमारे दोन वर्षांच्या मुलाचा मृत्यू झाल्याची घटना नोव्हेंबर २०२५ मध्ये घडली होती अशा प्रकरणात मृत्यूबाबत पीडित कुटुंबाला सहा लाख रुपयांची नुकसानभरपाई देण्याचा न्यायालयाचा ऑक्टोबर २०२५चा सरसकट आदेश आहे. तरीही सहा महिन्यांत या बाळाच्या बाबतीत कोणताच निर्णय झाला नसल्याचे ?ड. रुजू यांनी मागील सुनावणीत निदर्शनास आणले होते. तेव्हा, आयुक्तांकडून याविषयी वेळ दिला जात नसल्याबद्दल खंडपीठाने नाराजी व्यक्त केली होती.

त्या पार्श्वभूमीवर, ७५ हजारांची भरपाई निर्दिष्ट केल्याचे महापालिकेच्या वकिलांनी सांगितले. त्यावरूनही खंडपीठाने महापालिकेला फौलवर घेतले. ‘चेंबर उघडे राहिल्याची चूक तुम्ही मान्य करता, तरी भरपाई फक्त ७५ हजारांची कशी ? न्यायालयाच्या आदेशांना तुम्ही बांधील आहात की नाही ? आपले बाळ गमावलेल्या पालकांना काय वाटत असेल ? ठाणे महापालिका इतकी असंवेदनशील कशी ? अधिकाऱ्यांचा हा निर्लज्जपणा आहे’, अशा कठोर शब्दांत खंडपीठाने नाराजी व्यक्त केली. अखेरीस याप्रश्नी मंगळवार, १४ जुलै रोजी भूमिका स्पष्ट करण्याचे निर्देश महापालिकेला दिले.

महापालिकेच्या निर्लज्जपणामुळे आणि उघड्या मॅनहोलच्या संदर्भात न्यायालयाने व्यक्त केलेल्या संतापावर तुमची प्रतिक्रिया काय आहे ? कृपया कमेंट बॉक्समध्ये तुमचे विचार मोकळेपणाने व्यक्त करा.

‘मिसिंग लिंक’ची सुरक्षा तपासणी होणार, आयआयटी मुंबई करणार ऑडिट

मुंबईकरांना दिलासा मिळणार ; पावसाचा जोर ओसरणार, हवामान खात्याचा ताजा अंदाज

प्रतिनिधी ७ जुलै

मुंबई : मागील काही दिवसांपासून राजधानी मुंबईत जोरदार बरसल्यानंतर आता शहरात पावसाचा जोर कमी होण्याचा अंदाज वर्तवण्यात आला आहे. जुलैच्या सुरुवातीपासून मुंबईमध्ये धुमाकूळ घालणाऱ्या पावसाचा जोर मंगळवारनंतर थोडा कमी होईल, असा अंदाज आहे. मुंबईमध्ये सोमवारी वाऱ्याचा वेग अधिक असण्याची शक्यता असल्याने आधीचा ऑरेंज ?लर्ट अद्ययावत करून सकाळी रेड ?लर्ट देण्यात आला. मुंबईमध्ये सोमवारी दिवसभरात कुलाबा येथे ३९.२, तर सांताक्रूझ येथे ६९.६ मिलीमीटर पावसाची नोंद झाली.

मान्सूनचे वारे सध्या सक्रिय आहेत. तसेच झारखंड आणि जवळच्या ओडिशावर सक्रिय असलेला तीव्र कमी दाबाचा पड्डा वायव्य दिशेने सरकत आहे. त्यामुळे महाराष्ट्रावर याचा परिणाम झाला असून वाऱ्यांचा वेग वाढण्याचा अंदाज वर्तवण्यात आला होता. हे क्षेत्र मंगळवारपर्यंत

नाशिकच्या दिशेने सरकण्याचा अंदाज व्यक्त करण्यात येत आहे. यामुळेच नाशिक घाट परिसराला मंगळवारसाठी रेड ?लर्ट देण्यात आला. पालघर, रायगड येथे मंगळवारीही रेड ?लर्ट देण्यात आला. मुंबई आणि ठाण्याला मंगळवारी ऑरेंज ?लर्ट आहे. मुसळधार पाऊस आणि

सोसाट्याच्या वाऱ्याचा फटका पश्चिम आणि मध्य रेल्वेसेवेलाही बसला. वसई-विरारदरम्यान रेल्वे रुळांवर पाणी साचल्याने सोमवारी या मार्गावरील लोकल वाहतूक ठप्प झाली. तर, गुरु तेग बहादूर (जीटीबी) नगर ते वडाळा येथील राऊळी जंक्शनदरम्यान रुळांवर झाडांच्या फांद्या कोसळल्याने वाहतूक विस्कळीत झाली. सीएसएमटी ते कर्जत, कसारा आणि चर्चगेट ते वसईदरम्यान सोमवारी लोकल फेऱ्या सुमारे २० मिनिटे विलंबाने धावल्याने प्रवाशांच्या त्रासात भर पडली. हार्बरवरील जीटीबी नगर ते राऊळी जंक्शनदरम्यान रेल्वे मार्गावर दुपारी २.४५ वाजण्याच्या सुमारास फांदी

कोसळली. त्यामुळे रेल्वेवाहतूक बंद करण्यात आली. दुपारी ३.१० वाजता रुळांवरून फांदी हटवल्यानंतर सीएसएमटी ते पनवेलदरम्यान लोकल वाहतूक पूर्ववत झाली. सीएसएमटी ते कल्याण, कर्जत आणि कसारा मार्गावरील लोकल विलंबाने धावल्याने प्रवाशांना त्रास सहन करावा लागला. पावसाचे पाणी रोखण्यासाठी घराच्या छतावर टाकण्यात येणारे प्लास्टिक वाऱ्याने उडून भांडुप स्थानक परिसरात ओव्हरहेड वायरवर आल्याने मध्य रेल्वेची वाहतूक विस्कळीत झाली. सकाळी ११.४० वाजता घडलेल्या या घटनेनंतर वाहतूक अर्धा तास विस्कळीत होती.

ठाकरे गेम फिरवणार ? राजकारणात मोठ्या उलथा पालथीची शक्यता, बंडखोर खासदारांची धाकधूक वाढली

प्रतिनिधी ७ जुलै

मुंबई : काही दिवसांपूर्वी शिवसेना ठाकरे गटाला मोठा धक्का बसला आहे. शिवसेना ठाकरे गटाच्या ९ पैकी ६ खासदारांनी पक्षातून बंडखोरी केली. त्यांनी शिवसेना शिंदे गटात प्रवेश केला. हा ठाकरे गटासाठी मोठा धक्का मानला जात आहे, तर दुसरीकडे उद्धव ठाकरे यांच्या पक्षातील खासदारांच्या बंडापूर्वीच ममता बॅनर्जी यांना देखील असाच धक्का बसला होता. पश्चिम बंगाल विधानसभेच्या निवडणुकीत तृणमूल काँग्रेसचा पराभव होताच,

तब्बल वीस खासदारांनी पक्षातून बंडखोरी केली, या सर्व खासदारांनी नव्या पक्षात प्रवेश केला. दरम्यान आता २० जुलैपासून संसदेच्या पावसाळी अधिवेशनाला सुरुवात होत आहे. या अधिवेशनापूर्वीच राजकारणात मोठी उलथापालथ होण्याची शक्यता आहे. लोकसभेचे अध्यक्ष ओम बिर्ला पुढील काही दिवसांमध्ये एक

ऐतिहासिक निकाल देणार आहेत. हा निकाल तृणमूल काँग्रेसचे २० बंडखोर खासदार आणि शिवसेना ठाकरे गटाचे ६ बंडखोर खासदार अशा २६ खासदारांसंदर्भात असणार आहे. पक्षात बंडखोरी झाल्यानंतर शिवसेना ठाकरे गटाच्या दोन खासदारांनी लोकसभा अध्यक्ष ओम बिर्ला यांची भेट घेतली होती, त्यांनी या सर्व बंडखोर खासदारांवर अपात्रतेची कारवाई करावी अशी मागणी लोकसभा अध्यक्षकडे केली आहे. दरम्यान पुढील काही दिवसांमध्ये आता ओम बिर्ला या खासदारांसंदर्भात आपला निर्णय सुनावणार आहेत.